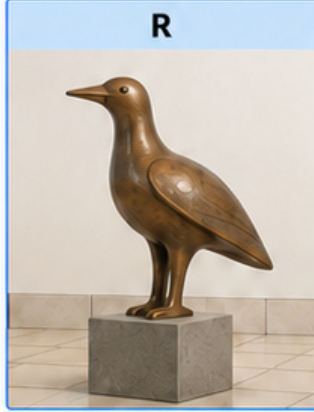
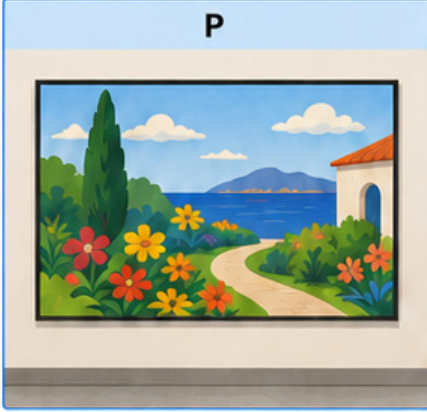

ÖZGÜN MUHAKEME SORULARI

1 Kılavuzun tek kutusu

Bir görsel kılavuzda her çalışmanın yalnız bir sanat dalıyla ilişkili olabileceği yazılıdır. Öğrenciler bu kuralı aşağıdaki tasarımlarla sınar. Sınıflandırma yalnız malzeme adına göre değil; yüzey, hacim, mekân ve işlev ilişkisine göre yapılacaktır.

Hangi düzenleme, P ve R'nin farkını koruyup S'nin gösterdiği sorunu giderir?

- A) P ve R aynı malzemeden üretilebildiği için aynı dala konur; S'de yalnız baskın renk kaydedilir.
- B) P resim, R mimarlık sayılır; S'de hacimli form bulunduğu için mekânın kullanım işlevi dışlanır.
- C) P heykel, R resim sayılır; S yalnız kendinden önceki iki örneğin kopyası kabul edilir.
- D) S bir yapı olduğu için duvar resmi ve hacimli form sanat dışına çıkarılır; tek kutu kuralı korunur.
- E) P yüzey, R hacim yönüyle ayrılır; S'de mimarlık, resim ve heykel ilişkileri birlikte gösterilir.

2 Kesitten yeni bir anlatıya

Bir öğrenci kendi çektiği köprü fotoğrafından bir kesit kullanarak kentte doğaya ayrılan alanı sorgulayan kompozisyon yapacaktır. Fotoğrafın kaynağı belirtilecek; özgün katkı yalnız ad değiştirmekten ibaret olmayacaktır. Seçilen kesit, yeni anlamı taşıyan görsel ilişkiye katılmalıdır.

Hangi seçim, kaynak belirtme ve yeni görsel anlam oluşturma koşullarını birlikte en doğrudan karşılar?

- A) K; kaynak notu bulunduğu anda görsel ilişkiyi dönüştürmeden başlık değiştirmek yeterlidir.
- B) L; kaynak görünür kalır, çizgilerin dönüşümü kent ile doğa arasında yeni ilişki kurar.
- C) M; kaynak kesit tamamen kaybolduğunda onun yeni kompozisyona katılımı en güçlü olur.
- D) K ve M; birinde kaynak, diğerinde yeni nesne bulunması tek bir bütüncül anlatım oluşturur.
- E) L; yeni çizim eklemek kaynak bilgisinin artık verilmesine gerek kalmadığını kanıtlar.

3. Nesne ile kaydı

Bir heykelin fotoğrafı katalogda, heykelin kendisi salonda sergileniyor. Öğrenci “Fotoğraf düz olduğuna göre eserin hacmi yoktur.” diyor. Katalog, nesnenin farklı açılardan incelenebildiğini belirtiyor.

Hangi açıklama nesne ile temsilini ayırır?

- A) Fotoğraf yüzey üzerinde bir kayıttır; kaydettiği eserin üç boyutlu oluşunu ortadan kaldırmaz.
- B) Katalogda görülen bütün nesneler zorunlu olarak resimdir.
- C) Fotoğrafın düz olması heykelin bütün yüzlerini gösterdiğini kanıtlar.
- D) Heykelin fotoğrafı varsa artık kendisi incelenemez.
- E) Fotoğraf nesne hakkında hiçbir görsel bilgi taşımaz.

4. Gölgelek hangi soruyu ekler?

Bir tasarım, kıvrımlı yüzeyleriyle heykelsi görünür; aynı zamanda insanların içine girip dinlendiği bir gölgelek oluşturur. Öğrenci yalnız dış silüeti inceleyerek kullanım mekânını değerlendirme dışında bırakıyor.

Hangi ek inceleme tasarımın mimari yönünü en doğrudan ele alır?

- A) Yalnız en beğenilen rengi oylamak
- B) Silüetin hangi hayvana benzediğini sormak
- C) İçeri giriş, dolaşım ve gölgelek işlevinin kullanıcıyla ilişkisini değerlendirmek
- D) Her kıvrımı belirli bir sanatçıya atfetmek
- E) Yapıyı fotoğraflayıp kullanım sorusunu bitirmek

5. Sergi kaydını eşleştir

K çalışma: düz yüzeyde renk alanlarıyla derinlik yanılsaması.

L çalışma: çevresinde dolaşılabilir bağımsız taş biçim.

M çalışma: içinde dolaşılabilir, aydınlatma ve giriş düzeni tasarlanmış okuma mekânı.

Kayıt başlıkları: 1 yüzeyde temsil, 2 gerçek hacim, 3 kullanılabilir mekân.

Çalışmaları baskın inceleme başlığıyla eşleştiriniz.
K'daki derinlik yanılsaması ile L'deki hacim arasında bir fark belirtiniz.

K

L

M

6. Gölge yansıtsa

Bir kil modelin fotoğrafında koyu bir alan çukur gibi görünür. Modelin ikinci ışık altında çekilen görüntüsünde bu alan değişmiş; elde incelendiğinde yüzey düz bulunmuştur.

Hangi değerlendirme gözlem ile yorumu doğru ayırır?

- A) Koyu görünen her bölge gerçek çukurdur.
- B) İkinci görüntü varsa ilk görüntüde hiçbir bilgi bulunmaz.
- C) Işık değişimi malzemenin mutlaka değiştiğini gösterir.
- D) Alan koyu görünmüştür; çukur yorumu diğer görünüm ve yüzey incelemesiyle desteklenmemiştir.
- E) Dokunma kaydı bütün görsel incelemeleri gereksiz kılar.

7. Yüzeye bağlı hacim

Bir öğrenci kabartma çalışmasında figürleri düz zeminden yükseltiyor; arka yüzler zemine bağlı kalıyor. Çalışmayı "Ne yüzeyle ne hacimle ilişkilidir." diye tanımlıyor.

Hangi tanım verilen özelliklerle tutarlıdır?

- A) Tamamen bağımsız heykeldir; zeminin varlığı önemsizdir.
- B) Yüzeye bağlı oluşu ile yükselen hacimleri birlikte değerlendirilmelidir.
- C) Zemini olduğu için yükselti gözlenemez.
- D) Yaprak konusu sanat dalını tek başına kesinleştirir.
- E) Hacim varsa yüzeyle hiçbir ilişki kurulamaz.

8. İzin ile özgün katkı

Öğrenci, kullanım izni bulunan bir afişi aynen basıp kendi adını yazar. Arkadaşı aynı kaynak afişin geometrik düzeninden hareketle farklı bir konuda yeni kompozisyon kurar ve kaynağını açıklar.

Kullanım izni ile özgün üretim arasındaki farkı açıklayınız. İlk öğrencinin sunumunda hangi bilgi düzeltilmelidir?

9. Aynı kâğıt, üç ilişki

Kâğıtla bir renk kolajı, bağımsız kıvrımlı form ve içinde gezilebilen büyük bir geçici düzenleme üretilmiştir. Öğrenci, hepsinin aynı malzemeden oluştuğu için aynı biçimde incelenmesi gerektiğini savunuyor.

Hangi karşılaştırma bu iddiayı sınar?

- A) Renk sayısını sayıp hepsine aynı ad vermek
- B) Kâğıdı sanat dışı malzeme saymak
- C) Yalnız üretim fiyatlarını karşılaştırmak
- D) Malzeme ortaklığından aynı izleme deneyimini çıkarmak
- E) Yüzey, hacim ve mekânla kurdukları farklı ilişkileri karşılaştırmak

10. Yeni ad yeterli mi?

Bir öğrenci bir kaynak görseli değiştirmeden kullanıp başlığını “Yalnızlık” yapmıştır. Dosyada “Biçim, yerleşim veya bağlamda neyi dönüştürdün?” sorusu boş bırakılmıştır. Görev, yalnız yeniden adlandırmanın ötesinde katkı istemektedir.

Hangi geri bildirim göreve en doğrudan yönelir?

- A) Başlık değiştiği için başka katkı sorgulanamaz.
- B) Kaynak bilgisi tamamen silinmelidir.
- C) Yeni anlamı taşıyan somut görsel veya bağlamsal ilişki açıklanmalı ve gerekirse geliştirilmelidir.
- D) Görüntü büyük basılırsa bütün eksiklikler giderilir.
- E) Kaynak kullanıldığı için hiçbir dönüşüm mümkün değildir.

11. Duvara çizimden mekâna

Bir ekip “Birlikte üretim” konusunu önce duvar çizimiyle, sonra izleyicinin parça ekleyebildiği geçici bir düzenlemeyle araştırarak. İkinci işin gerçek sanatsal başarısı henüz denenmemiştir.

İkinci çalışmaya özgü iki değerlendirme ölçütü ve bir izleyici denemesi öneriniz. Yalnız fotoğraf çekmek neden yeterli olmayabilir?

12. Oturmak ve seyretmek

Özgün bir kent tasarımı hem oturulabilen bir bank hem çevresinde dolaşılıp biçimi incelenen heykelsi bir nesnedir. Katalog yalnız “Oturulabiliyor, o hâlde biçimsel anlamı yoktur.” yazıyor.

Hangi değerlendirme verilen iki ilişkiyi korur?

- A) Kullanım işlevi ile biçimsel ifade birlikte incelenebilir; biri diğerini zorunlu olarak dışlamaz.
- B) Kullanılan her nesnenin görsel niteliği değerlendirme dışıdır.
- C) Heykelsi görünüş varsa oturma işlevi mutlaka yok sayılmalıdır.
- D) Yalnız malzeme adına bakarak bütün ilişkiler belirlenir.
- E) Birden çok ilişki bulunması tasarımın hiçbir açıdan incelenemeyeceğini gösterir.

13. Amaç gerçekleştirilmi?

Sanatçı adayı çalışmasının dayanışmayı anlattığını söylüyor. Denemede izleyiciler büyük bir figürün diğerlerini engellediğini belirtiyor. Ekip, sanatçının niyetini izleyiciye ulaştırmış sonuçla aynı sayıyor.

Hangi işlem amaç ile etki arasındaki farkı araştırır?

- A) Sanatçı söylediği için bütün izleyici yorumlarını silmek
- B) Niyet ve gözlenen yorumları ayrı kaydedip figür ilişkisini yeniden deneyerek karşılaştırmak
- C) İzleyici çoğunluğu hangi sanatçının yaptığını belirler demek
- D) Figürlerin adını değiştirip görsel ilişkiyi aynı tutmak
- E) Amaç varsa hiçbir geri bildirim almamak

14. Kaynak ve katkı alanları

Öğrenci kendi çektiği otobüs penceresi fotoğrafındaki çizgileri kullanarak yalnızlık temalı bir kolaj yapmıştır. Kişileri çıkarıp boş koltukları farklı ölçeklerde yan yana getirmiştir. Kartta “Kaynak: ____; Özgün katkı: ____” boşlukları vardır.

Boşlukları tamamlayınız. Yeni kompozisyonun fotoğrafın birebir ulaşım kaydı gibi sunulmasının neden yanıltıcı olacağını açıklayınız.

15. Doku denemesinin koşulu

İki heykel yüzeyinin hangisinin pürüzünü daha belirgin gösterdiği karşılaştırılacak. K yandan güçlü ışıktayken, L önden yumuşak ışıktayken fotoğraflanmıştır. Sonuç yalnız malzemeye bağlanmak isteniyor.

Hangi ek düzenleme malzeme yorumunu güçlendirir?

- A) K'nın fotoğrafını daha büyük basmak
- B) L'nin adını değiştirmek
- C) İki resmi farklı ekranlarda göstermek
- D) Aydınlatma, açı ve görüntü boyutunu benzer tutup yüzeyleri yeniden karşılaştırmak
- E) İlk fotoğrafta koyu alan daha çoksa başka kontrole gerek duymamak

16. Boşluğun biçimi

Bir kâğıt heykelde dış çizgi sade, ortadaki açıklık ise kıvrımlıdır. Önden bakıldığında açıklık iki ayrı parçayı birbirine bağlar gibi görünür; yandan görünüşte daralır. Öğrenci yalnız dış sınırı değerlendirmiştir.

İç boşluğun kompozisyona iki katkısını açıklayınız. İki görünüşün neden birlikte değerlendirilmesi gerektiğini belirtiniz.

17. Motifin adı bilinmiyor

Öğrenci arşivde kaynağı belirsiz bir geometrik motif bulmuştur. Biçim tekrarlarını inceleyebilir; ancak belirli bir toplumun kutsal simgesi olduğunu kanıtsız yazmak istemiyor. Motiften yeni bir ambalaj tasarımı geliştirecektir.

Gözlenebilir bilgi ile araştırılması gereken iddiayı ayırınız. Kaynak belirsizliğini saklamayan kısa bir sunum cümlesi yazınız.

18. Eleştiri türlerini ayır

K “Çizgiler merkezde birleşiyor.”

L “Bu birleşme bende sıkışmışlık duygusu oluşturuyor.”

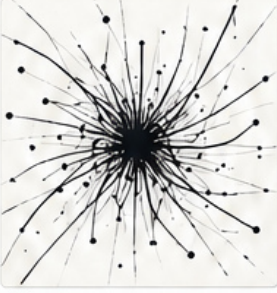
M “Amaç rahatlık ise yoğun merkezi azaltmayı denemelisin.”

İfadeleri bir çizim için yazılmıştır.
Başlıklar: 1 gözlem, 2 yorum, 3 amaca bağlı öneri.

İfadeleri başlıklarla eşleştiriniz.

L’yi kesin evrensel sonuç saymadan

M önerisini nasıl sınayabilirsiniz?

K

“Çizgiler merkezde birleşiyor.”

L

“Bu birleşme bende sıkışmışlık duygusu oluşturuyor.”

M

“Amaç rahatlık ise yoğun merkezi azaltmayı denemelisin.”

19. Modelden sonraki karar

Süreç kartları: **K** “Bağlantı denemesinde kol ayrıldı.”

L “İlk hacimli model yapıldı.”

M “Bağlantı biçimi değiştirildi.”

N “Aynı koşulda bağlantı yeniden denendi.”

K’nin sonucuna göre M hazırlanmıştır.

Kartları gerekçeli sıraya koyunuz.

Son denemenin koşulları değişseydi ilk denemeyle karşılaştırma neden zorlaşırdı?

20. Ölçütleri birlikte kullan

Bir sergi yönlendirme nesnesinde amaç hem heykelsi bütünlük hem giriş bilgisinin okunmasıdır.

K güzel bulunmuş ama bilgi yüzeyi arkada kalmış; **L**’de bilgi görünürken biçim bütünlüğü parçalanmış;

M’de iki ölçüt de denemede karşılanmıştır.

Hangi sonuç eldeki kanıt doğru kullanır?

- A) K en çok beğenildiği için bilgi hedefi kaldırılır.
- B) L bir hedefi sağladığı için diğer hedefe gerek yoktur.
- C) K ve L ayrı ayrı bir ölçütü sağladığından her biri iki ölçütü de sağlar.
- D) M bütün olası izleyiciler için kesin başarı garantisidir.
- E) M bu denemede iki hedefi birlikte sağlamıştır; farklı koşullarda ayrıca değerlendirilebilir.